

Verkiezingsmanifest

Goede, toegankelijke en betaalbare zorg: nu en in de toekomst!

‘Meer mens, minder patiënt’.

Zo heet de visie van Patiëntenfederatie Nederland voor 2030. Die titel vat ook onze opvatting over het zorglandschap goed samen. De zorg moet veranderen: van zorg naar gezondheid en preventie, van ziekenhuis naar thuis, maar vooral van systeem centraal naar mensen centraal. Altijd met betrokkenheid van patiënten en hun vertegenwoordigers: geen zorgtransformatie zonder patiëntenparticipatie.

Wie in Nederland ziek is of een aandoening heeft, moet nu en in de toekomst kunnen rekenen op goede en noodzakelijke zorg. Maar de toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van zorg staan onder grote druk. Patiënten merken hier dagelijks de gevolgen van. Patiënten moeten weten waar ze op kunnen rekenen als het gaat om goede, toegankelijke en betaalbare zorg. En wat ze zelf kunnen doen om de zorg toegankelijk te houden. Patiëntenfederatie Nederland is ervan overtuigd dat de zorg in Nederland ook beter kan, ondanks de grote uitdagingen die voor ons liggen. Zorg in Nederland wordt beter als we het anders gaan organiseren én onnodige zorg¹ voorkomen. Dat kan door betere informatie, samenwerking, gegevensuitwisseling en gebruik van digitale mogelijkheden binnen de zorg. En met Samen Beslissen tussen patiënt en zorgverlener als uitgangspunt. Dit voorkomt onnodige diagnostiek, controles en behandelingen en verkort wachttijden.

De veranderingen waar we voor staan lukken alleen met de inbreng van patiënten. De ruim 200 patiëntenorganisaties die Patiëntenfederatie Nederland vertegenwoordigt beschikken over onmisbare kennis, informatie en ervaring met het leven met een ziekte of aandoening. Dit is cruciaal om te betrekken om de zorg beter en mensgerichter te maken. Geef patiëntenorganisaties daarom op nationaal en regionaal niveau een structurele plek aan tafel, met wettelijke verankering en passende financiering. Alleen door de stem van patiënten serieus te nemen benutten we hen optimaal en bouwen we samen aan een zorgstelsel dat werkt voor iedereen.

¹ Uit onderzoek in het Zorgpanel (20.000 mensen) van Patiëntenfederatie Nederland blijkt dat maar liefst 41% de afgelopen 2 jaar te maken heeft gehad met onnodige zorg.

We geven vijf concrete punten mee aan politieke partijen:

1. Stop de stapeling van zorgkosten

Ziek zijn in Nederland is duur. We zien dat patiënten vaak van zorg afzien vanwege te hoge kosten. Fysiotherapie en mondzorg worden het vaakst gemeden. Dat leidt tot verergering van klachten, stress en minder kwaliteit van leven en uiteindelijk vaak tot duurdere zorg. Het is cruciaal dat zorg, medicijnen en hulpmiddelen voor iedereen toegankelijk en betaalbaar zijn. Neem daarom gerichte maatregelen die de stapeling van zorgkosten voor patiënten merkbaar verminderen.

Het is voor patiënten nodig dat:

- Het verplicht eigen risico fors wordt verlaagd, met gerichte compensatie voor stijgende zorgpremie.
- Meer mondzorg en fysiotherapie vergoed worden vanuit het basispakket.
- Zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en Wlz voor iedereen toegankelijk en betaalbaar blijven.
- Eigen bijdragen voor medicijnen en hulpmiddelen worden verlaagd en gemaximeerd.

2. Voorkom dat patiënten last hebben van medicijntekorten

Het is essentieel dat medicijnen beschikbaar en toegankelijk zijn. We zien dat veel patiënten dagelijks te maken hebben met medicijntekorten. Dat leidt vaak tot verergering van klachten, stress en nare bijwerkingen en extra kosten bij het wisselen van medicijnen. De beschikbaarheid van medicijnen moet verbeteren door betere voorraden, productie en distributie. Maar vooral moeten de gevolgen die patiënten ervaren door medicijntekorten flink worden verminderd.

Het is voor patiënten nodig dat:

- Beschikbare medicijnen bij (dreigende) tekorten gericht worden ingezet voor de urgentste groepen.
- Zorgverleners betere informatie en begeleiding bieden bij het wisselen van medicijnen.
- Medicijntekorten niet leiden tot extra bijbetalingen.

3. Verkort de wachttijden voor patiënten

We zien dat te veel patiënten te lang en onnodig moeten wachten op zorg. Dat leidt tot verergering van klachten, minder (arbeids)participatie en soms zelfs blijvende gezondheidsschade. Het is vaak niet inzichtelijk of en waar patiënten eerder geholpen kunnen worden, en patiënten worden hier ook niet actief op gewezen. Door slimmer en beter samen te werken kunnen wachttijden worden verkort. Ook kan meer inzet op leefstijlpreventie voorkomen dat zorg überhaupt nodig is of zorgen dat patiënten goed voorbereid een operatie ingaan en sneller herstellen.

Het is voor patiënten nodig dat:

- Informatie over wachttijden en capaciteit van zorgaanbieders beter inzichtelijk wordt.
- Zorgaanbieders beter samenwerken en actief naar elkaar doorverwijzen.
- Zorgverzekeraars patiënten proactief bemiddelen naar zorgaanbieders waar eerder plek is.

4. Verbeter de gegevensuitwisseling

Al veel te lang gaat er te veel onnodig mis in de zorg. We zien dat dit vaak komt omdat medische gegevens van patiënten niet goed of op tijd beschikbaar zijn omdat ze niet goed worden uitgewisseld. Ondanks jarenlange inzet, initiatieven en investeringen is goede gegevensuitwisseling in de zorg nog steeds niet goed mogelijk. Daardoor gaat veel kostbare tijd van zorgverleners verloren en ontstaan onnodig onveilige situaties voor patiënten. Het is cruciaal dat medische gegevens actueel beschikbaar zijn op het moment dat en op de plek waar iemand zorg nodig heeft. Er moet meer vaart gemaakt worden om gegevensuitwisseling, vooral in de spoedzorgketen en medicatieoverdracht, sneller en beter mogelijk te maken. Waarbij patiënten zelf inzicht in en zeggenschap hebben over hun gegevens.

Het is voor patiënten nodig dat:

- Ze op een makkelijke manier altijd volledig inzicht krijgen in hun eigen (medische) gegevens.
- Gegevensuitwisseling tussen zorgaanbieders beter, sneller en overal in Nederland mogelijk is.
- Ze zeggenschap hebben over wie hun gegevens, waar en voor welk doel mag inzien.

5. Verbeter de kwaliteit, maak het transparant voor patiënten en cliënten

De kwaliteit van medische en langdurige zorg in Nederland is niet overal hetzelfde. We zien dat patiënten en cliënten nauwelijks inzicht hebben in die kwaliteitsverschillen, terwijl die informatie voor zorgaanbieders wel bekend is. Dit moet veranderen. Zodat patiënten en cliënten een betere keuze kunnen maken en zorgverleners veel meer worden aangespoord om (van elkaar) te leren en te verbeteren. Dan verbetert de kwaliteit van zorg voor iedereen.

Het is voor patiënten en cliënten nodig dat:

- Informatie over kwaliteit, uitkomsten en behandelopties transparant, inzichtelijk en vergelijkbaar is.
- Kwaliteit en veiligheid van zorg op een uniforme manier gemeten en inzichtelijk gemaakt wordt.
- Er heldere afspraken en adequaat toezicht zijn, zodat zorg waar nodig en tijdig verbeterd wordt.